

4.3 Το τετράδιο ζωγραφικής - Η γραμματική του μαθήματος

• Το τελικό ν

Οι λέξεις τον, στον, έναν, αυτόν και σαν διατηρούν το τελικό ν πάντοτε.
π.χ. τον δρόμο, έναν χιμπαντζή, αυτόν θέλω, σαν λύκος

Οι λέξεις την, στην, αυτήν, δεν και μην διατηρούν το τελικό ν όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από:

✓ φωνήν

π.χ. την ουρά, στην αυλή, αυτήν έψαχνα, δεν ήρθε, μην ονειρεύεσαι

✓ τα σύμφωνα κ, π, τ

π.χ. την κότα, στην τράπεζα, αυτήν παντρεύεται, δεν πρέπει, μην κλαις

✓ τα διπλά σύμφωνα ξ και ψ

π.χ. την ξύστρα, δεν ψάχνω, μην ξεχνάς

✓ τα δίψηφα σύμφωνα μπ, ντ, γκ

π.χ. την ντουλάπα, στην μπανιέρα, μην γκρινιάζετε

Οι λέξεις την, στην, αυτήν, δεν και μην χάνουν το τελικό ν όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από τα σύμφωνα: β, γ, δ, ζ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, φ, χ.

π.χ. τη ζωή, στη λίμνη, αυτή φώτοσα, δε φταιώ, μη χαίρεσαι

Το άρθρο των στη γενική πληθυντικού διατηρεί το τελικό ν πάντοτε.

π.χ. των φίλων, των μαθητριών, των βιβλίων

• Τονισμός των μονοσύλλαβων λέξεων

Οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν παίρνουν τόνο.

π.χ. και, μια, για, πια, πιο, τι, δεν, μην, ποιος – ποια – ποιο, πριν κ.ά.

✓ Η μονοσύλλαβη λέξη ή παίρνει τόνο όταν μας ζητάει να διαλέξουμε ή να ξεχωρίσουμε ανάμεσα σε δύο πράγματα ή πρόσωπα.

π.χ. Θέλεις γάλα ή τσάι;

✓ Οι μονοσύλλαβες λέξεις πού και πώς παίρνουν τόνο όταν ρωτάμε είτε υπάρχει ερωτηματικό στο τέλος είτε όχι, αλλά και στις φράσεις πού και πού, πώς και πώς.

π.χ. Πού θα πάμε; Δεν ξέρω πού θα πάμε.